

Ulgi podatkowe. Odliczenia, zwolnienia oraz inne preferencje podatkowe w PIT i CIT

Przejdź do produktu na ksiegarnia.beck.pl

Wstęp

Niniejsza książka omawia zasady stosowania przez podatników ulg podatkowych oraz wybranych odliczeń, zwolnień i innych preferencji podatkowych. Stanowi kompendium wiedzy o większości ulg dostępnych w polskim prawie podatkowym. **Dzięki niej można się dowiedzieć, jak zgodnie z prawem zmniejszyć obciążenie podatkowe w podatkach dochodowych.** Zgromadzona w jednym miejscu kompleksowa wiedza o ulgach podatkowych będzie przydatna w przeglądzie preferencji podatkowych, z których podatnik może skorzystać oraz przy konstruowaniu wewnętrznych procedur podatkowych firmy opisujących sposoby ich stosowania.

Podział książki odwołuje się do pojęć „ulga”, „zwolnienie”, „odliczenie” i „preferencja podatkowa”. Wynika to z tego, że sam ustawodawca stosuje te pojęcia zamiennie, choć terminologicznie nie jest to prawidłowe, na gruncie prawa podatkowego ulga i zwolnienie to bowiem dwa różne pojęcia, definiujące inne instytucje z zakresu tej dziedziny prawa. Powszechnie jednak zwolnienie kojarzy się z ulgą i przykładowo ustawodawca ulgą nazywa zwolnienia podatkowe dla młodych pracowników do 26. roku życia. Taki chaos pojęciowy zawarty z ustawach podatkowych był powodem trudności przy komponowaniu jak najbardziej praktycznej struktury książki. W wielu bowiem sytuacjach rozstrzygnięcie, czy mamy do czynienia z ulgą, czy ze zwolnieniem, jest niezwykle trudne. Ogólnie można jednak powiedzieć, że **w przypadku ulgi ustawodawca nie rezygnuje z opodatkowania**, lecz wyłącznie zmniejsza rozmiar płaconego podatku przez zmniejszenie podstawy opodatkowania, obniżenie stawek podatkowych lub kwoty podatku. **W przypadku zwolnienia podatkowego ustawodawca natomiast definitywnie wyłącza** z zakresu podmiotowego danego podatku pewną kategorię praw podmiotów (zwolnienie podmiotowe) lub z przedmiotu danego podatku pewną kategorię sytuacji faktycznych lub prawnych (zwolnienie przedmiotowe). Jednak z perspektywy podatnika, w obu przypadkach dochodzi o to samo – o zmniejszenie obciążenia podatkowego.

Jesteśmy świadomi, że Czytelnik, przeglądając spis treści niniejszej publikacji, może mieć poczucie lekkiego nieuporządkowania. Jak stwierdził bowiem prof. *Aleksander Werner* w recenzji tej książki: „Sam podział zagadnień na poszczególne części i następnie rozdziały stanowi obraz polskiego prawa podatkowego. (...) Trudno tu czynić zarzuty do autorów recenzowanej książki, bo wynika on raczej z takiego podejścia ustawodawcy. Z pewnością przyjęty podział z punktu widzenia użytecznego jest uzasadniony. Omawia się w ten sposób zagadnienia wspólne w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych, zaś następnie zagadnienia, które dotyczą już poszczególnych ustaw podatkowych”.

Ostatecznie redakcja zdecydowała się na podział „merytoryczny”, zgodny z ułożeniem poszczególnych jednostek redakcyjnych ustaw, a nie na podział zgodny z nazwami potocznymi zwolnień podatkowych (z małymi wyjątkami odnoszącymi się do art. 21 ustawy o PIT).

W tym miejscu chciałbym szczególnie podziękować dwóm autorom, którzy mieli znaczący wpływ na strukturę i zawartość książki, czyli Panom Mariuszowi Pogońskiemu oraz Przemysławowi Szotowi. Dzięki ich zaangażowaniu i wszechstronnej wiedzy podatkowej powstał pomysł na bardzo interesującą publikację, wyróżniającą się kompleksowością oraz szerokim ujęciem opisywanej tematyki.

W związku z przyjętym podziałem książki, jej **część II „Ulgi podatkowe, odliczenia i zwolnienia PIT”** zaczynamy od ulgi mieszkaniowej, która jest zwolnieniem zawartym w art. 21 ust. 1 pkt 131. Jak zatem łatwo zauważyć, nie omawiamy całego katalogu zwolnień podatkowych zawartych w art. 21 ust. 1, ale skupiamy się na tych najbardziej istotnych i popularnych – kończąc komentarz na art. 21 ust. 1 pkt 154 (kontynuacja omawiania zwolnień z art. 21 znajduje się w części V, tutaj zaprezentowaliśmy jedynie te zwolnienia, które potocznie nazywane są „ulgą”). Następnie przechodzimy do omawiania odliczeń od podstawy opodatkowania, których katalog znajduje się w art. 26 ust. 1. Zaczynamy od omówienia odliczenia z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne (art. 26 ust. 1 pkt 2), następnie omawiamy m.in. odliczenie wydatków na IKZE (art. 26 ust. 1 pkt 2b), komentujemy ulgę rehabilitacyjną i kończymy na uldze z tytułu używania Internetu (art. 26 ust. 1 pkt 6a), która wbrew powszechnej nazwie, formalnie nie jest ulgą, ale odliczeniem od podstawy opodatkowania. Katalog obecnie obowiązujących odliczeń uregulowanych w art. 26 ust. 1 kończy odliczenie z tytułu darowizn (art. 26 ust. 1 pkt 9), jednak tę tematykę zdecydowaliśmy się omówić w części IV książki pt. „Ulgi i zwolnienia podatkowe uregulowane w PIT i CIT dotyczące przedsiębiorców”, gdyż dotyczy ona również odliczeń z tytułu CIT. Następnie płynnie przechodzimy do tematu ulg podatkowych zawartych wyłącznie w ustawie o PIT (nie należy bowiem zapominać, że jest wiele ulg, które występują zarówno w PIT, jak i w CIT, a zostały one zaprezentowane w części IV książki). Zaczynamy od ulgi termomodernizacyjnej zawartej w art. 26h, komentujemy m.in. ulgę na zabytki (art. 26hb) oraz ulgę ASI (art. 26hc). Następnie przechodzimy do odliczeń od podatku dochodowego, przedstawiając ulgę z tytułu wychowania dzieci (art. 27f) oraz odliczenia od dochodu z tytułu składki zdrowotnej (art. 30c ust. 2 pkt 2). Całość rozważań w tej części kończymy na preferencji podatkowej dotyczącej rozliczenia wspólnego małżonków oraz osób samotnie wychowujących dzieci, uregulowanej w art. 6 i 6a.

Kolejna, III część książki dotyczy ulg podatkowych i innych preferencji w CIT. Rozpoczynamy ją od preferencji podatkowej zawartej w art. 15 ust. 1hb–1he, która powszechnie nazywana jest ulgą z tytułu przeznaczenia zysku na specjalny fundusz inwestycyjny i stanowi alternatywę dla estońskiego CIT. Następnie przedstawiamy preferencję zwaną ulgą na hipotetyczne odsetki (art. 15cb) i przechodzimy do ulgi konsolidacyjnej (art. 18ec) oraz na IPO (art. 18ed). Całość rozważań w tej części kończymy na omówieniu możliwości zastosowania preferencyjnej stawki 9%.

Następna, IV części książki dotyczy ulg i zwolnień podatkowych uregulowanych zarówno w PIT, jak i w CIT. Zaczynamy od omówienia zwolnienia podatkowego komandytariuszy uzyskujących przychody z udziału w zyskach spółki komandytowej (art. 21 ust. 1 pkt 51a ustawy o PIT oraz art. 22 ust. 4e ustawy o CIT), następnie prezentujemy odliczenia od dochodu przekazanych darowizn (art. 26 ust. 1 pkt 9 lit. a ustawy o PIT i odpowiednio art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy o CIT), ulgę B+R (która *de facto* jest odliczeniem od podstawy opodatkowania) oraz nowe ulgi wprowadzone przez tzw. Polski Ład (tj. ulgę na innowacyjnych pracowników, na prototyp, na ekspansję, sponsoringowa, na terminal). W rozdziale IX w tej części przedstawiamy ulgę na złe długi (będącą formalnie odliczeniem od podstawy opodatkowania), która w 2022 r. po modyfikacjach została doprecyzowana i uproszczona. Kolejny rozdział dotyczy ulgi IP Box, a dalej omawiamy zwolnienia dochodów z działalności na terenie SSE. W tej części przedstawiamy również ulgi i preferencje związane z sytuacjami nadzwyczajnymi: wojną w Ukrainie oraz pandemią COVID-19 (ulgę z tego tytułu można było stosować do końca maja 2022 r., a nawet do końca 2022 r., co oznacza, że będą uwzględniane w rozliczeniu rocznym za 2022 r.).

Ostatnie części książki dotyczą **wybranych zwolnień podatkowych** zawartych w ustawie o PIT (rozważania dotyczą głównie art. 21) oraz w ustawie o CIT (przede wszystkim art. 17). W tym miejscu oprócz omówienia ważnych i powszechnie stosowanych zwolnień podatkowych, autorzy podjęli się opisanie tych mniej popularnych preferencji, takich jak zwolnienie dochodów marynarzy, czy zwolnienie dochodów z tytułu loterii fantowych i gier bingo.

Ogromną zaletą książki jest fakt, że uwzględnia ona wszystkie najnowsze nowelizacje w prawie podatkowym oraz aktualną linię orzeczniczą wraz z poglądami organów podatkowych prezentowanymi w interpretacjach. Należy pamiętać, że od 1.1.2022 r., wraz z wejściem w życie Polskiego Ładu, wprowadzone zostały m.in. następujące ulgi: na innowacyjnych pracowników, na powrót, 4+, dla seniora, na zabytki, konsolidacyjna, na IPO, na ekspansję, na terminal, na prototyp, na robotyzację, sponsoringowa. Następnie w wyniku nowelizacji, która weszła w życie 1.7.2022 r., ustawodawca zmienił zasady stosowania ulgi na zabytki, a po kolejnych poprawkach przepisów od 1.1.2023 r. zmodyfikowano ulgę na IPO, na zabytki oraz na złe długi.

Ponadto od 1.1.2022 r. wraz z wprowadzeniem nowych ulg podatkowych **ustawodawca dokonał wielu modyfikacji** w dotychczas obowiązujących ulgach, tj. rehabilitacyjnej, IP Box, B+R.

To wszystko powoduje, że zorientowanie się w zakresie danej ulgi nie jest zadaniem łatwym, ale pomocą w zorientowaniu się w skomplikowanej materii prawa podatkowego jest niniejsza książka.

Dodatkowym bonusem związanym z zakupem tej książki jest **3-miesięczny darmowy dostęp do systemu Legalis Księgowość Kadry Biznes.**

Dostęp umożliwi korzystanie z:

- 1) codziennie aktualizowanej, **obszernej bazy wiedzy** z zakresu księgowości i podatków, która obejmuje również ulgi i zwolnienia podatkowe nieomówione w książce,
- 2) bazy **ponad 10 000 gotowych odpowiedzi** na pytania pojawiające się w praktyce,
- 3) kompleksowych **analiz księgowych** z bilansowego, podatkowego i prawnego punktu widzenia,
- 4) **wzorów dokumentów**, kalkulatorów i wskaźników,
- 5) elektronicznych wersji **poradników i komentarzy Wydawnictwa C.H.Beck**,
- 6) trzech porad eksperta, które pomogą rozwiązać indywidualne problematyczne kwestie.

Szczegóły dotyczące dostępu do portalu znajdują się na drugiej stronie okładki książki.

Wyrażam głęboką nadzieję, iż nabyta przez Państwa książka będzie drogowskazem ułatwiającym poruszanie się po pogmatwanych, czasem skomplikowanych, ścieżkach interpretacji przepisów dotyczących ulg i zwolnień podatkowych.

Mirosław Typek

Wydawca

[Przejdź do księgarni →](#)

ksiegarnia.beck.pl